

Quicksan Wet
natuurbescherming
ter plaatse van:

**De Hemmen III
te Sneek**

projectnummer

161676

VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek : quickscan Wet natuurbescherming
Locatie onderzoek : De Hemmen III te Sneek
Projectnummer : 161676
Versie rapportage : 1
Auteur : M. Bartelds MSc.
Controle en vrijgave : ing. J. Kamps MSc.
Paraaf vrijgave :
Datum : 21 november 2017

OPDRACHTGEVER

Naam : gemeente Súdwest Fryslân
Postbus 10000
8600 HA Sneek
Contactpersoon : mevr. R. Pastoor

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming welke is uitgevoerd ter plaatse van **de Hemmen III te Sneek**, in opdracht van gemeente **Súdwest Fryslân**.
Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	5
1.2	SCOPE	5
1.3	KWALITEITSBORGING	5
1.4	LEESWIJZER	6
2.	ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING	7
2.1	BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN	7
2.2	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING	7
2.3	BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE OMGEVING	11
2.3.1	NATURA 2000	11
2.3.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	12
3.	NATUURWETGEVING	13
3.1	SOORTENBESCHERMING	13
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	14
3.3	ZORGPLICHT	15
4.	METHODE	16
4.1	LITERATUURSTUDIE	16
4.2	VELDBEZOEK	16
5.	RESULTATEN SOORTENBESCHERMING	17
5.1	VAATPLANTEN	17
5.2	VOGELS	17
5.3	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	19
5.4	VLEERMUIZEN	19
5.5	AMFIBIEËN EN REPTIELEN	20
5.6	VISSEN	20
5.7	OVERIGE SOORTEN	21
6.	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	22
6.1	ALGEMEEN	22
6.2	CONCLUSIE SOORTENBESCHERMING	22
6.3	AANBEVELINGEN EN ADVIES	23
6.4	VERANTWOORDING	23
7.	GERAADPLEEGDE BRONNEN	24

Bijlage 1 Overzicht vrijgestelden soorten Friesland

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1. INLEIDING

In opdracht van de gemeente Súdwest Fryslân is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Hemmen III te Sneek.

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Aanleiding tot het onderzoek is de ontwikkeling tot bedrijventerrein (bouwrijp gemaakte grond met infrastructuur) ter plaatse van het onderzoeksterrein en de daarmee samenhangende wijziging van het bestemmingsplan.

Van 2004 tot 2011 zijn een aantal ecologische onderzoeken uitgevoerd door Altenburg & Wymenga en Tauw in het kader van ontwikkeling van het gebied. Deze onderzoeken zijn inmiddels verouderd en een actualisatie is nodig. Dit ook in verband met veranderingen binnen het plan en in de wetgeving.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoeksterrein.

1.2 SCOPE

In dit rapport is een quickscan Wet natuurbescherming beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of schade op kan treden aan bestaande Natura 2000-gebieden. Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. De aard van de voorgenomen plannen, en de afstand tussen de onderzoekslocatie tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (de Witte en Zwarte Brekken op 2,95 km.) maken het noodzakelijk dat onderzocht wordt of de ontwikkeling negatieve invloeden heeft op dit natuurgebied. Een onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming maakt daarom deel uit van onderhavig onderzoek.

De bevindingen van de gebiedsbescherming wordt in een later stadium als toevoeging aan deze rapportage opgeleverd.

1.3 KWALITEITSBORGING

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest Holding is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2008”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing ff/75a/2014/061, geldig tot 16 maart 2020).

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.4 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven welke beschermde gebieden in de directe omgeving aanwezig zijn. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 worden conclusies weergegeven en aanbevelingen gedaan. Besloten wordt met een overzicht van geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 7.

2. ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING

In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN

De opdrachtgever is voornemens om het bedrijventerrein De Hemmen III in het westen van Sneek uit te breiden in westelijke richting. Het ontwikkelingsgebied wordt gewijzigd van een gebied met graslanden en watergangen (sloten) naar een bedrijventerrein waar in de toekomst bedrijven tot maximaal milieucategorie 3.1 of met toestemming van het college B&W tot maximaal 4.1 zich kunnen vestigen. Hierbij valt te denken aan voornamelijk kleine industrie en kantoorpanden. Het gebied wordt begrenst door de Oude Rijn en de A7.

Als onderdeel van de ontwikkelingen wordt een gedeelte van de Oude Rijn en verschillende aftakkingen gedempt. Bovendien wordt het merendeel van de sloten binnen het ontwikkelingsgebied gedempt. Een deel van de Oude Rijn binnen het onderzoeksterrein zal worden vergraven tot waterberging. Eveneens wordt de waterstand verlaagd en het ontwikkelingsgebied verhoogd.

Ten behoeve van de werkzaamheden wordt het groen binnen het onderzoeksterrein verwijderd en / of gewijzigd.

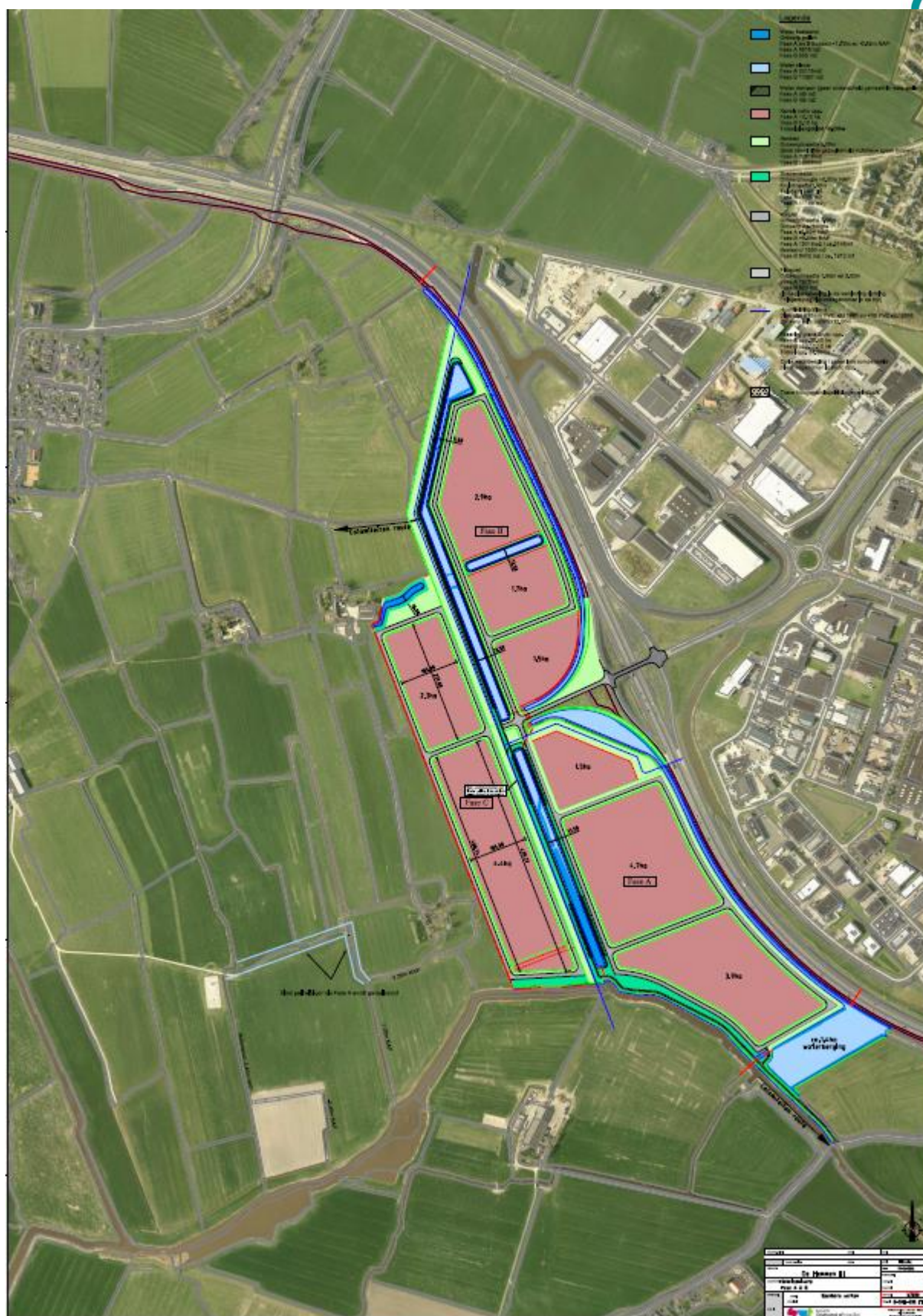
2.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING

De onderzoekslocatie is gelegen in het landelijk gebied ten westen van Sneek en bestaat uitsluitend uit graslanden met watergangen in de vorm van sloten. In de nabije omgeving is eveneens groen aanwezig in de vorm van graslanden, sloten en enkele bosschages. Dit betreft voornamelijk percelen met intensief agrarisch gebruik.

Ten noorden en oosten wordt het gebied begrenst door de A7 met daarachter een industrieterrein. De Oude Rijn begrenst ten zuiden het onderzoeksgebied. In de aanwezige waterwegen bevindt zich waterflora en waterfauna. Hier en daar bevinden zich erven van agrarische bedrijven, inclusief windsingels en bosschages.

Ten behoeve van de ontwikkeling worden bestaande landschapselementen verwijderd of gewijzigd.

In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven en bevat een situatieschets waarop is aangegeven welk deel van de Oude Rijn in tact blijft.

Quickscan Wet natuurbescherming
De Hemmen III te Sneek (Kenmerk 161676)

In figuur 2.2 t/m 2.6 zijn foto's opgenomen van het plangebied.

Figuur 2.2 Weergave van het onderzoeksgebied.

Figuur 2.3 Weergave van het onderzoeksgebied.

Figuur 2.4 Weergave van het onderzoeksgebied.

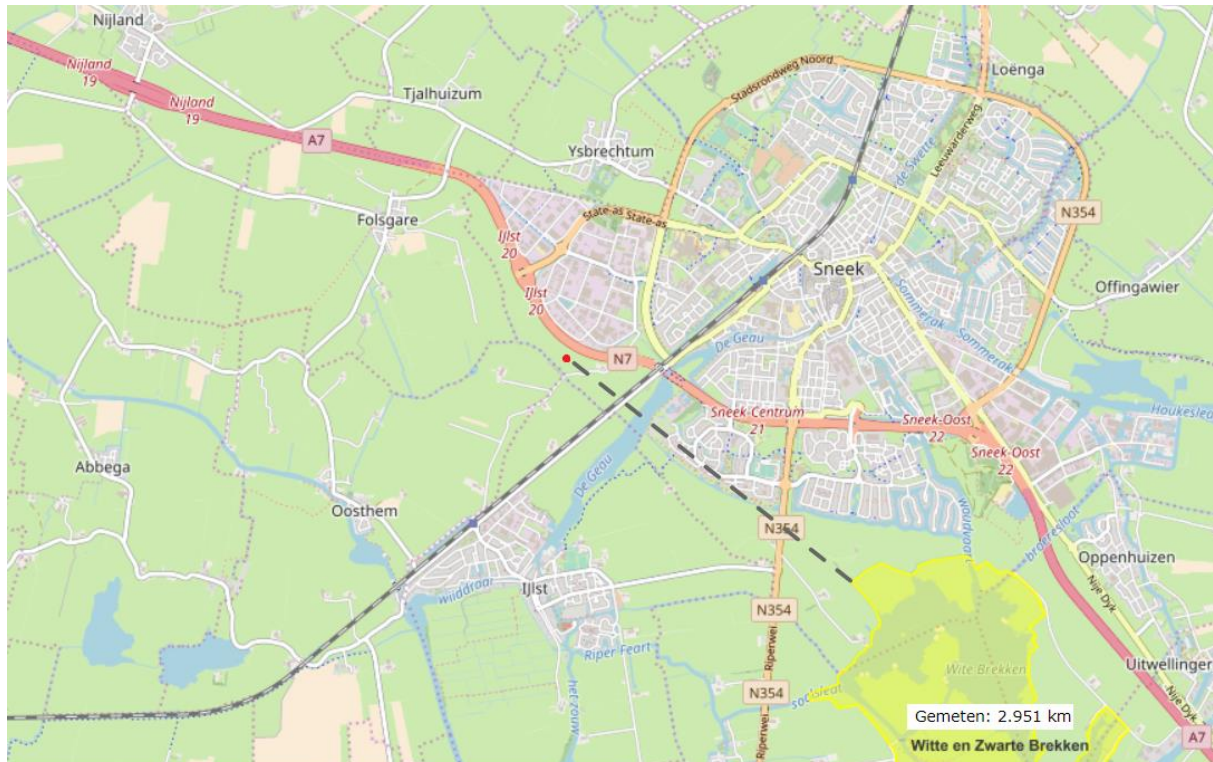
Figuur 2.5 (l) en 2.6 (r) Weergave van het onderzoeksgebied.

2.3 BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE OMGEVING

2.3.1 NATURA 2000

De onderzoekslocatie is gelegen ten noordwesten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de Witte en Zwarte Brekken (zie figuur 2.7). De kortste afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt ca. 2,95 kilometer.

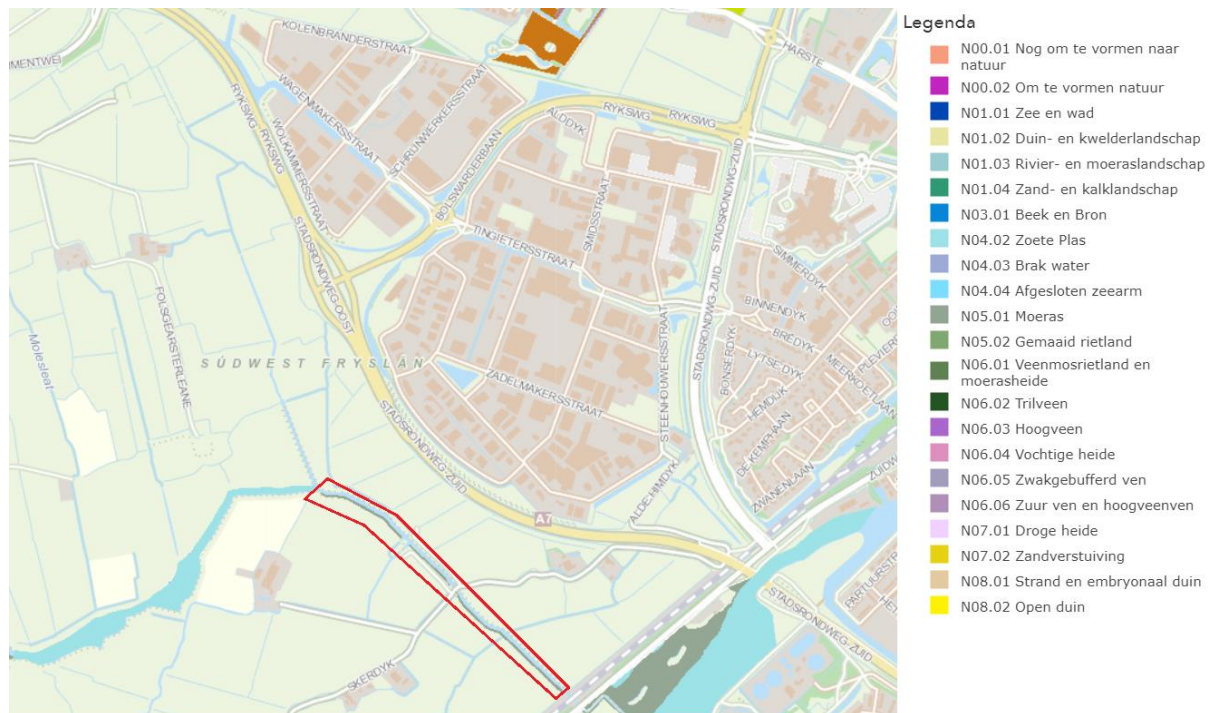
Gelet op de afstand tot het gebied, en de aard van de geplande ingreep wordt er onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2 scope).

Figuur 2.7 De kortste afstand tussen het onderzoeksgebied (rode stip) en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Witte en Zwarte Brekken (bron: Rijksoverheid).

2.3.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Op de kaart in figuur 2.8 is te zien dat in de directe omgeving van het plangebied sprake is van een gebied uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde beschermde gebied betreft een N05.01 moerasgebied. Dit is aangemerkt als NNN beheergebied.

Figuur 2.8 Het aan het onderzoeksgebied grenzende NNN gebied (rood omlijnd). Dit betreft een N05.01 moerasgebied (bron: provincie Friesland).

Het bovenstaande NNN beheergebied grenst aan het onderzoekerrein. Het betreft de zuidelijke oever van de Oude Rijn, ten zuiden van het onderzoeksterrein. Tussen de onderzoekslocatie en het dichtstbijzijnde NNN gebied ligt enkel de Oude Rijn. Er worden geen imminente negatieve gevolgen voor dit NNN gebied verwacht door de voorgenomen werkzaamheden, omdat het onder andere niet binnen het plangebied ligt. Daarnaast is het voornemen om in het zuiden van het plangebied een waterberging te creëren van ruim 1,4 ha. (zie figuur 2.1). Deze waterberging zal direct grenzen aan het N05.01 NNN beheergebied. Door de aard van een waterberging (drassig land), sluit de situatie van de nieuwe bestemming beter aan bij het NNN beheergebied, dan het huidige en intensieve agrarische gebruik van het gebied.

3. NATUURWETGEVING

In Nederland was de bescherming van soorten en gebieden tot 2017 geregeld in de Flora- en faunawet en de natuurbeschermingswet 1998. Deze twee wetten zijn per 1 januari 2017 samen met de Boswet, vervangen door Wet natuurbescherming. Bevoegd gezag ligt bij de provincies.

3.1 SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000-gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van het Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Dit zijn habitattypen of soorten die typerend zijn voor een bepaald gebied. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op 117 Natura 2000-gebieden (vanaf 15 december 2015 118 gebieden) waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de provincie nodig is.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland NNN is een samenhangend netwerk van gebieden met veel natuurwaarden. Het NNN moet voorkomen dat planten en dieren door isolatie van gebieden uitsterven en dat de Nederlandse biodiversiteit afneemt. In het NNN is zijn opgenomen:

- Natura 2000-gebieden, bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en (robuuste) verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden);
- grote wateren.

Voor het NNN geldt het toetsingskader van het Structuurschema Groene Ruimte 1995 (SGR). Dit is overgenomen in de Nota Ruimte. Deze nota stelt dat ruimtelijke ingrepen moeten worden getoetst op mogelijk negatieve effecten voor de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Voor het hele NNN geldt een 'nee, tenzij beginsel'. Op grond hiervan dient directe of indirecte aantasting van bos- en natuurgebied waar mogelijk te worden voorkomen. Er is vrijwel altijd een compensatieverplichting in het provinciaal beleid opgenomen.

3.3 ZORGPLICHT

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.*

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4. METHODE

4.1 LITERATUURSTUDIE

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van het onderzoeksterrein en de nabije omgeving. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) binnen een straal van een kilometer van de onderzoekslocatie, over het laatste decennium. Hierin is een overzicht gegeven van de in de omgeving aanwezige strikt beschermde soorten van de Wet natuurbescherming. Deze staan weergegeven in onderstaande tabel 4.1.

Tabel 4.1 Beschermde soorten binnen een straal van een kilometer van het onderzoeksgebied

Soort	Bescherming
Blauwe reiger *	Jaarrond, cat. vijf
Boerenwaluw *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II
Boomklever *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II
Boomkruiper *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II
Bruine kiekendief	Bern II
Buizerd	Jaarrond, Bern II
Ekster *	Jaarrond, cat. vijf
Gierzwaluw	Jaarrond, art. 3.1
Grote bonte specht *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II
Huismus	Jaarrond, art. 3.1
Koolmees *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II
Oeverwaluw *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II
Ooievaar	Jaarrond, Bern II
Otter	Bern II, HR IV
Pimpelmees *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II
Ransuil	Jaarrond, Bern II
Roek	Jaarrond, art. 3.1
Sperwer	Jaarrond, Bern II
Spreeuw *	Jaarrond, cat. vijf
Torenavalk *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II
Zwarte kraai *	Jaarrond, cat. vijf
Zwarte roodstaart *	Jaarrond, cat. vijf, Bern II

*De soorten met een * zijn categorie vijf-soorten met jaarrond beschermde nesten. In hoofdstuk 5.2 wordt dit nader toegelicht.*

Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuur (verspreidingsatlassen e.d.). Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevensbeherende Organisaties).

4.2 VELDBEZOEK

De uitvoering van het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 4 september 2017 en is uitgevoerd door de heer R.J.W. Huls en mevrouw J. Kamps van Eco Reest BV. Het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: droog, onbewolkt, windkracht 1 Bft, temperatuur 18 graden Celsius. Het bezoek is gericht om te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5. RESULTATEN SOORTENBESCHERMING

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 VAATPLANTEN

De NDFF maakt geen melding van beschermde vaatplantsoorten binnen een straal van een kilometer rond het plangebied. Bovendien zijn er geen beschermde plantensoorten waargenomen tijdens het veldbezoek.

Binnen het plangebied komen veel algemene vaatplantsoorten voor. De graslanden bevatten een kleine diversiteit, bestaande uit algemene grassoorten die geschikt zijn als vegetatie voor weilanden voor de agrarische bestemming van het plangebied. Langs en in de waterwegen is een grotere diversiteit waargenomen. Algemene soorten zoals pijlkruid, lisdodde, grote brandnetel, krabbescheer, gele plomp, rietgras en andere riet(gras)-soorten komen veel voor binnen het plangebied. Er worden gezien de voedselrijke omstandigheden en het beheer (frequent maaien) geen beschermde soorten in de weilanden binnen het plangebied verwacht.

5.2 VOGELS

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten bekend (NDFF): de buizerd, gierzwaluw, huismus, ooievaar, ransuil, roek en sperwer. De soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren kwamen zijn niet binnen het plangebied waargenomen ten tijde van het veldbezoek.

Jaarrond beschermde nesten en categorie vijf-soorten

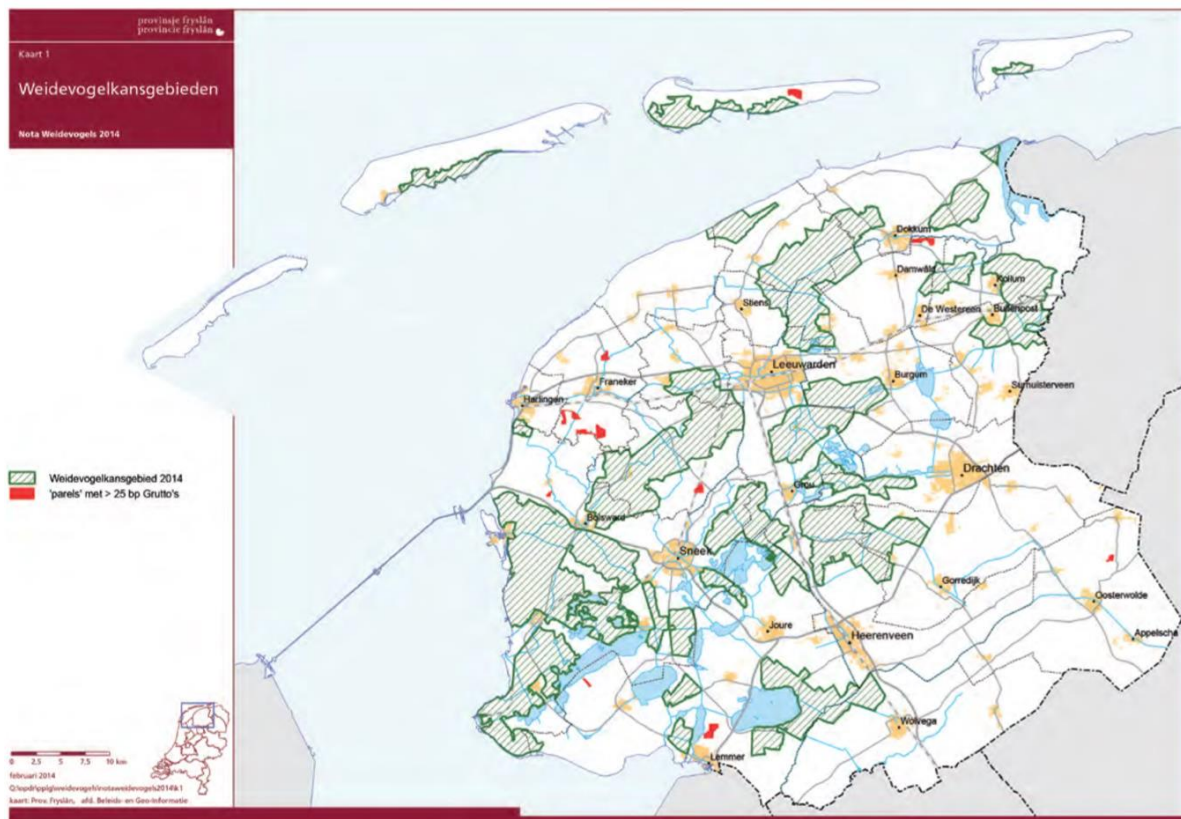
* De blauwe reiger, boerenzwaluw, boomklever, boomkruiper, ekster, grote bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai en zwarte roodstaart betreffen categorie vijf-soorten op de lijst van jaarrond beschermde nesten: *“Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen”*. De nesten van deze soorten zijn beschermd als er bij verwijdering van nestlocaties (buiten het broedseizoen) geen voldoende alternatieven zijn.

Een aantal van hierboven genoemde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten en categorie vijf-soorten zijn aangetroffen in het onderzoeksterrein. De soorten met nesten in gebouwen zoals de gierzwaluw en huismus zijn voor hun (potentiële) nestlocaties niet tot maar beperkt gebonden aan het plangebied. Dit, in verband met de afwezigheid van gebouwen met potentiële nestlocaties binnen het plangebied. In het verlengde blijven de gebouwen rond het plangebied onaangetast en beschikbaar als potentieel verblijfplaats voor deze vogelsoorten.

Naar verwachting zijn er voor de vogelsoorten die het plangebied gebruiken als foerageergebied voldoende alternatieven in de omgeving. In de nabije omgeving blijft een groot (weide-)gebied beschikbaar ten noorden, westen en zuiden van het plangebied. Omdat er binnen het plangebied geen nesten van jaarrond beschermde soorten zijn aangetroffen door de afwezigheid van geschikte bomen, zal er naar verwachting geen overtreding van de Wet natuurbescherming plaatsvinden op basis van jaarrond beschermde nesten.

Weidevogels

Het plangebied en directe omgeving wordt eveneens gebruikt als broed- en foerageergebied door verscheidene weidevogels en diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten zoals, de grutto, kievit, scholekster, tureluur, etc.. Deze soorten zijn niet jaarrond beschermd. Echter, zijn alle in gebruik zijnde nesten binnen het broedseizoen beschermd (globaal 1 maart t/m 1 september). Tevens heeft de provincie Fryslân in de Weidevogelnota 2014 – 2020 zich tot doel gesteld om de weidevogelkerngebieden optimaal in te richten en beheren, met als doel om de dalende aantallen weidevogels een halt toe te roepen en meer duurzame populaties te laten ontstaan. Dit houdt in dat bij ruimtelijke ontwikkelingen die de openheid en rust verstoren in weidevogelkansgebieden of parel, in principe niet zijn toegestaan. Het plangebied ligt echter niet in een weidevogelkansgebied of parel (figuur 5.2).

Figuur 5.2 Kaart met weidevogelkansgebieden en parels (bron: provincie Fryslân)

Roofvogelfoerageergebied

Hoewel niet waargenomen, het plangebied is uitermate geschikt als foerageergebied voor roofvogels en roeipotigen en wordt ook als dusdanig gebruikt. In 2011 is het gebied door Tauw geïnventariseerd op vogels (S. Holtes, 20 september 2011). Hieruit kwam naar voren dat de buizerd en boomvalk op erven in de directe omgeving van het plangebied hebben gebroed (buijzerd aan de Folsgeasterleane 15, aan de noordwestzijde van het plangebied, boomvalk (mogelijk) aan de Folsgeasterleane 2, ten westen van het plangebied). Echter zijn de soorten niet specifiek gebonden aan het plangebied door de grootte van de jachtgebieden (groter dan het plangebied) en de beschikbaarheid van potentiële foerageergebieden in de nabije omgeving. Er is binnen het plangebied geen sprake van een essentieel foerageergebied voor deze soorten. Naar verwachting zal er geen overtreding van de Wet natuurbescherming plaatsvinden door de voorgenoemde werkzaamheden en bestemmingswijziging.

5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

De NDFF maakt melding van de otter binnen een straal van een kilometer rond het plangebied.

Hoewel de otter tijdens de quickscan niet is waargenomen, zijn er ten tijde van het nadere onderzoek naar vissen, dat gestart is voor de oplevering van dit rapport, verse sporen van otters binnen het plangebied aangetroffen. Dit bestond onder andere uit verse feces (spraints). Specifieke verblijfplaatsen zijn (nog) niet aangetroffen binnen het plangebied. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat otters vaak meerdere vaste rustplaatsen en holen hebben binnen hun territorium, dat langs oevers loopt. Daarnaast zijn otters vooral 's nachts actief en leven voornamelijk solitair.

Het leefgebied van de otter loopt langs (dichtbegroeide) oevers en kan tot 40 kilometer oeverlengte beslaan. Omdat de otter afhankelijk is van schoon, zoet en voedselrijk water met veel dekking en rust zal de otter zich niet snel begeven in de erg smalle sloten binnen het plangebied. Echter is de Oude Rijn, en dan met name in en langs het NNN beheergebied met beheertype N05.01 (moerasgebied) wel geschikt als leefgebied.

Tijdens het veldbezoek zijn sporen aangetroffen van kleine zoogdieren ter plaatse van het onderzoeksterrein. Met name vele holen van muizen zijn aangetroffen. Gelet op het habitattype zou het onderzoeksterrein en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals diverse algemene muizensoorten, de haas, ree en vos. Deze verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten of soorten die alleen onder de zorgplicht vallen waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.4 VLEERMUIZEN

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen vleermuizen bekend uit de NDFF.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen waargenomen ter plaatse van het onderzoeksterrein. Binnen het plangebied bevinden zich geen woningen voor gebouw-bewonende soorten. Er zijn weinig bomen aanwezig binnen het plangebied. Eveneens zijn de bomen binnen het plangebied ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen door de afwezigheid van holtes, ruimtes en loszittende schorsdelen.

Vliegroute

De watergangen in de omgeving, met name in de zijtak van de Oude Rijn, vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. De aanwezigheid van vliegroutes kan daarom niet worden uitgesloten. Echter, gezien de ontwikkeling van het plangebied en alternatieven in de directe omgeving gaat het hier waarschijnlijk niet om essentiële vliegroutes. Er worden ten tijde van de werkzaamheden nieuwe watergangen gecreëerd die eveneens als vliegroute kunnen worden gebruikt. De nieuwe watergangen zullen door een iets grotere omvang zelfs een grotere geschiktheid hebben om als vliegroute te functioneren.

De bevindingen betreffende verblijfplaatsen en vliegroutes komen overeen met het onderzoek van Altenburg & Wymenga dat in 2003 en 2004 is uitgevoerd in het plangebied. Tijdens dit onderzoek zijn

eveneens geen waarnemingen van vleermuizen gedaan in het plangebied en worden er door de voorgenomen werkzaamheden geen aantasting van essentiële vliegroutes verwacht.

Foerageergebied

Mogelijk maakt het onderzoeksterrein, met name de zijtak van de Oude Rijn, deel uit van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen. Daar de locatie en omgeving na de ontwikkelings-werkzaamheden een andere bestemming krijgen, is het niet uitgesloten dat een foerageergebied wordt aangetast bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Echter zal het hier niet gaan om het wegvallen van een essentieel foerageergebied in verband met alternatieven in de nabije omgeving. Bovendien wordt hier in de nieuwe situatie een deel ingericht als waterberging. Wanneer hier beschutte delen worden gecreëerd zal de nieuwe waterberging geschikt zijn voor vleermuizen om te foerageren.

5.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

De NDFF maakt geen melding van amfibieën en reptielen binnen het plangebied en nabije omgeving. Tijdens het veldbezoek zijn eveneens geen beschermde amfibieën of reptielen waargenomen ter plaatse van het onderzoeksterrein. Gelet op de aard van het plangebied zou de ringslang voor kunnen komen binnen het plangebied in verband met een voor ringslangen geschikt habitat. Echter zijn er geen aanwijzingen dat de ringslang daadwerkelijk aanwezig is in het plangebied. Ook zijn op spreidingskaarten van RAVON, de kennisorganisatie voor reptielen, amfibieën en vissen, geen waarnemingen geregistreerd van ringslangen in de omgeving van Sneek. Ondanks dat de aanwezigheid van reptielen niet volledig kan worden uitgesloten in verband met het habitat, wordt de aanwezigheid van de ringslang niet verwacht binnen het plangebied.

Mogelijk is er in het plangebied sprake van incidentele verblijfplaatsen (landhabitat) en voortplantingsgebieden (waterhabitat) van algemeen voorkomende amfibieën (bijvoorbeeld bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander).

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.6 VISSEN

Binnen het plangebied bevinden zich permanent watervoerende elementen. Mogelijk is de grote modderkruiper aanwezig in watergangen waarvan, als gevolg van de werkzaamheden, het habitat wordt aangetast. De grote modderkruiper valt onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het habitat van de grote modderkruiper bestaat uit vegetatierijke, stil- of langzaamstromende wateren (sloten of andere rivier- en beekbegeleidende wateren) met een behoorlijke sliblaag. De aanwezigheid van de grote modderkruiper binnen het plangebied valt niet uit te sluiten. Dit, in verband met een geschikt habitat binnen het plangebied en waarnemingen in de watergangen aangrenzend en direct verbonden aan de watergangen binnen het plangebied.

5.7 OVERIGE SOORTEN

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavig onderzoeksterrein geen cruciale rol voor plaatselijke vlinderpopulaties.

Op het onderzoeksterrein zijn in de watervoerende elementen de plantensoort krabbescheer waargenomen. De streng beschermde libellensoort de groene glazenmaker is specifiek gebonden aan deze waterplant en komt tevens uitsluitend voor in gebieden met krabbescheer. De aanwezigheid van deze libellensoort kan daarom niet worden uitgesloten, daar het habitat eveneens geschikt is voor de groene glazenmaker.

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene diersoorten uit de overige soortgroepen aangetroffen. Zeldzame, beschermde of Rode Lijstsoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Belangrijke reden hiervoor is dat ter plaatse geen geschikt habitat aanwezig is voor deze soorten.

De overige in de Wet natuurbescherming opgenomen (strikt beschermde) soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1 ALGEMEEN

In opdracht van de Gemeente Súdwest Fryslân is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Hemmen III te Sneek.

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling tot een bouwrijp bedrijventerrein ter plaatse van het onderzoeksterrein en de daarmee samenhangende wijziging van het bestemmingsplan.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoeksterrein.

6.2 CONCLUSIE SOORTENBESCHERMING

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplantsoorten waargenomen. Deze worden gezien het huidige beheer van het plangebied tevens niet verwacht.

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten als beschreven in de Wet natuurbescherming aangetroffen. Er wordt binnen de soortenbescherming van vogels geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht.

Hoewel de otter ten tijde van het veldbezoek niet is waargenomen, zijn er tijdens nadere onderzoeken naar andere soorten sporen en aanwijzingen voor de aanwezigheid van otters binnen het plangebied waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen waargenomen ter plaatse van het onderzoeksterrein. Het plangebied bevat naar verwachting geen essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Binnen het plangebied valt de aanwezigheid van de grote modderkruiper niet uit te sluiten door de aanwezigheid van een geschikt habitat en waarnemingen in watervoerende elementen verbonden aan de watervoerende elementen in het plangebied.

Door de aanwezigheid van krabbescheer in de watergangen, is de aanwezigheid van de beschermde libellensoort de groene glazenmaker niet uit te sluiten. De groene glazenmaker komt uitsluitend voor in gebieden waar deze waardplant aanwezig is.

De overige te verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten of soorten die alleen onder de zorgplicht vallen waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van deze soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

In plangebied kunnen algemene- en weidevogelsoorten tot broeden komen. Alle vogelnesten zijn in het broedseizoen beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van

belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

6.3 AANBEVELINGEN EN ADVIES

Het kan niet worden uitgesloten dat de ontheffings-plichtige grote modderkruiper, groene glazenmaker en otter zich in het plangebied begeeft. Daarom wordt geadviseerd om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van deze drie soorten.

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen (globaal 1 maart t/m 1 september) wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden opgestart en er continue wordt doorgewerkt, kan de uitvoering van de werkzaamheden doorlopen tot in het broedseizoen. Indien binnen het broedseizoen gestart wordt met de ontwikkelingen, moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog. Indien bij de controle nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

6.4 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV

M. Bartelds MSc.

7. GERAADPLEEGDE BRONNEN

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Dietz, C.O., Von Helversen & D. Nill (2011). *Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Holtes, S. (2011). *Sneek de Hemmen 3, nader ecologisch onderzoek*. Tauw bv, projectnummer 4743958, Assen.

Coenen, M. & Wymenga, E. (2004). *Ecologische aspecten van het bedrijventerrein de Hemmen – A7 bij Sneek*. A&W-rapport 435. Altenburg & Wymenga Ecologisch onderzoek, Veenwouden.

Libellennet.nl

Ndff.nl

Ravon.nl

Synbiosiys.alterra.nl

Vleermuis.net

Vleermuizenindestad.nl

Vlindernet.nl

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Friesland

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid, onderdeel c) Provincie Friesland	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Steenmarter (<i>Martes foinés</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
Amfibieën	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker <i>Pelophylax ridibundus</i> (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)

MILIEU ADVIESBUREAU

EcoReest

Advies vanuit een groen hart

Addendum quickscan Wet
natuurbescherming
ter plaatse van:

De Hemmen III te Sneek

projectnummer

161676

VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek : quickscan Wet natuurbescherming
Locatie onderzoek : de Hemmen III te Sneek
Projectnummer : 161676
Versie rapportage : addendum
Auteur : M. Bartelds MSc.
Controle en vrijgave : S. Weterings MSc.
Paraaf vrijgave :
Datum : 3 januari 2018

OPDRACHTGEVER

Naam : gemeente Súdwest Fryslân
Postbus 10000
8600 HA Sneek
Contactpersoon : mevr. R. Pastoor

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit addendum is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming die is uitgevoerd ter plaatse van **de Hemmen III te Sneek**, in opdracht van **gemeente Súdwest Fryslân**.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit addendum is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage (Eco Reest BV, kenmerk 161676, d.d. 21 november 2017), inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

TOETS NATUURBESCHERMINGSWET	5
1.1 TOETS	5
1.2 ALGEMEEN	5
1.3 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN	5
1.4 EFFECTENBEOORDELING.....	5
1.5 NIEUWE ACTIVITEIT	6
1.6 VERONTREINIGING, VERZURING EN VERMESTING.....	6
1.7 VERANDERING HYDROLOGIE	8
1.8 VERSNIPPERING EN OPPERVLAKTEVERLIES	9
1.9 VERSTORING (GELUID, LICHT, TRILLINGEN).....	9
1.10 AANTASTING FUNCTIONELE LEEFOMGEVING	9
1.11 MOGELIJKE GEVOLGEN VAN CUMULATIE.....	9
1.12 CONCLUSIE EN AANBEVELING	10
GERAADPLEEGDE BRONNEN	11
Bijlage 1	Locatie Witte en Zwarte Brekken
Bijlage 2	Essentietabel Witte en Zwarte Brekken
Bijlage 3	Effectenindicator Witte en Zwarte Brekken
Bijlage 4	Resultaten AERIUS berekening

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

TOETS NATUURBESCHERMINGSWET

1.1 TOETS

In deze toets wordt onderzocht of de kans bestaat dat de beoogde inrichting van het onderzoeksterrein negatieve effecten heeft op de beschermde waarden van Natura 2000-gebied de Witte en Zwarte Brekken. Hierbij wordt gelet op de kernopgave en de instandhoudingsdoelstellingen van de Witte en Zwarte Brekken. Deze kernopgave en de instandhoudingsdoelstellingen zijn weergegeven in de essentietabel in bijlage 2.

Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- Er is zeker geen negatief effect te verwachten.
- Er is een mogelijk negatief effect, maar zeker geen significant negatief effect te verwachten.
- Er is kans op een significant negatief effect.

De beoordeling vindt plaats in drie stappen:

1. Bepalen of de voorgenomen activiteiten 'nieuw' zijn.
2. Bepalen wat de mogelijke effecten kunnen zijn.
3. Bepalen of de kans bestaat dat de gevolgen kunnen leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de aangewezen waarden.

1.2 ALGEMEEN

De Witte en Zwarte Brekken vormen een waterhuiskundige eenheid met het Sneekermeer en bestaat uit voor de veenwinning gegraven plassen, smalle en bredere wateren, zomerpolders, graslanden en moeraszones. In het gebied werd omstreeks de 8^e eeuw begonnen met verveningen waardoor er lintdorpen ontstonden, waar het huidige slotenpatroon nog een zichtbaar gevolg van is. De ondiepe meren zijn pas in de eeuwen daarna ontstaan toen zee-inbraken veel land wegsloegen.

1.3 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

De Witte en Zwarte Brekken is aangewezen om een aantal soorten te beschermen. Het gaat hierbij voornamelijk om de kleine rietgans, kolgans, brandgans, smient, kraakeend, wintertaling, slobbeend, kempfaan en grutto.

Het Natura 2000-gebied Witte en Zwarte Breken kent geen habitattypen waarvoor instandhoudingsdoelen gelden. Er is dan ook geen sprake van stikstofgevoelige habitattypen, zoals omschreven in de PAS.

1.4 EFFECTENBEOORDELING

De onderzoekslocatie ligt 2,95 kilometer ten noordwesten van het Natura 2000-gebied de Witte en Zwarte Brekken. Per mogelijk effect wordt beoordeeld of sprake is van het effect op dit Natura 2000-gebied en welke gevolgen dit heeft voor de doelsoorten en instandhoudingsdoelstellingen. In bijlage 3 wordt dit in de effectenindicator weergegeven.

In de PAS (Programmatiek Aanpak Stikstof) zijn alle Natura 2000-gebieden opgenomen waarbinnen ten minste één stikstofgevoelig habitatype voorkomt dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. Deze gebieden zijn aangewezen als Natura 2000-gebied omdat er bijzondere habitattypen en/of bijzondere plant- en diersoorten aanwezig zijn. Laatstgenoemde kunnen van stikstofgevoelige

habitattypen afhankelijk zijn. Voor de Witte en Zwarte Brekken zijn er, zoals eerder genoemd in paragraaf 1.3, geen habitattypen aangewezen en zijn er in het verlengde hiervan dan ook geen ecologische vereisten bekend.

1.5 NIEUWE ACTIVITEIT

In de Wet natuurbescherming is sprake van 'nieuw' indien de activiteiten nog niet in precies dezelfde vorm (dus zonder verandering van gegevens) eerder beoordeeld zijn.

De werkzaamheden betreffen het realiseren van een industriegebied binnen het onderzoeksterrein. Hier is dan ook sprake van een nieuwe activiteit.

Het (ver-)graven van de watergangen is een tijdelijke, kortstondige activiteit. Na realisatie is er geen sprake van extra activiteiten als gevolg van de aanleg en verplaatsing van de watergangen. Deze nieuwe activiteit heeft dan ook geen invloed op de beschermde waarden van de Witte en Zwarte Brekken.

1.6 VERONTREINIGING, VERZURING EN VERMESTING

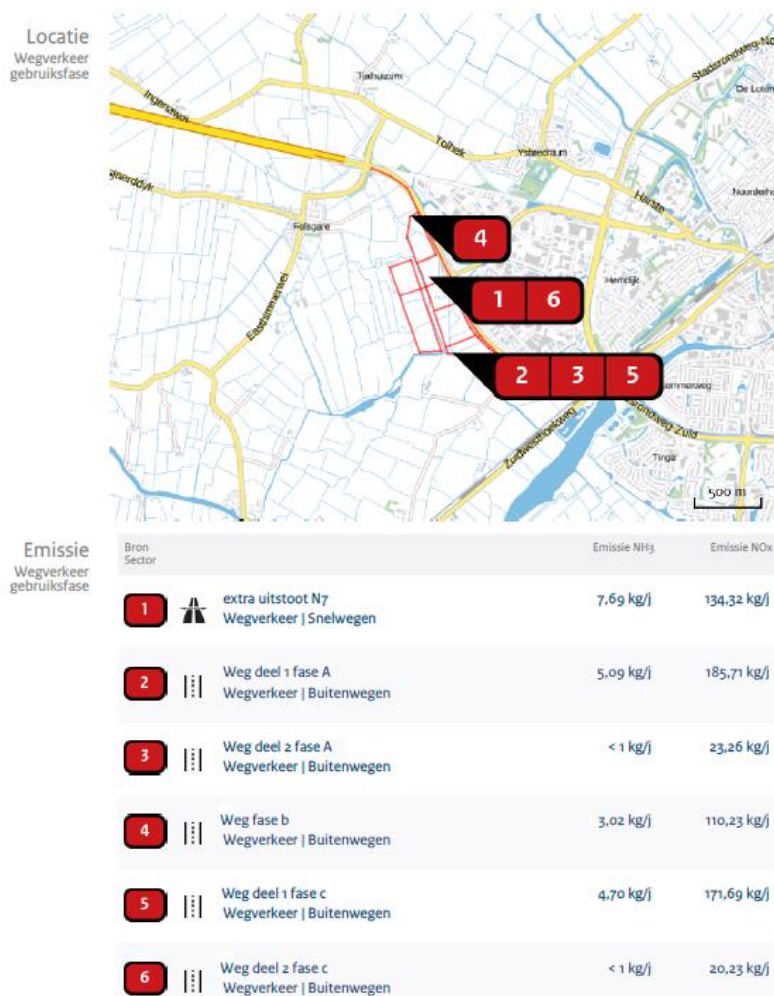
Omdat op voorhand niet kan worden uitgesloten dat er sprake is van extra stikstofemissie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden is een AERIUS calculatie uitgevoerd. Het bevoegd gezag gebruikt AERIUS bij het beoordelen van de aanvraag. Wanneer de depositie als gevolg van een nieuwe activiteit lager dan of gelijk aan de grenswaarde van 1 mol per hectare per jaar uitvalt, hoeft geen vergunning aangevraagd te worden.

Tot op heden is nog niet bekend welke concrete bedrijven zich gaan vestigen op het toekomstige industrieterrein. Wel bekend is dat de te vestigen bedrijven maximaal tot milieucategorie 3.1 mogen behoren. Uitzondering hierop is dat met toestemming van het college bedrijven tot maximaal milieucategorie 4.1 gevestigd kunnen worden. Dit houdt in de praktijk in dat de te vestigen bedrijven voornamelijk uit kleine industrie of kantoorpanden zullen bestaan.

Eveneens is nog niet bekend welke uitstoot verhogende activiteiten en gevolgen zullen plaatsvinden gedurende de aanlegfase van het industrieterrein. Ten tijde van de gebruiksfase van het industrieterrein wordt een toename in verkeerbewegingen en het effect daarvan op de doorstroming geschat op circa 300 personenauto's en 50 vrachtwagens, blijktens een verkeersonderzoek in bezit van de opdrachtgever. Deze gegevens zijn gebruikt voor AERIUS calculatie.

Met behulp van AERIUS is bekeken of de emissietoename van NO_x, van gegevens die bekend zijn, effect heeft op habitattypen in de Witte en Zwarte Brekken. De verkeerbewegingen van personenauto's en vrachtwagens zijn als lijnbron ingevoerd in AERIUS (figuur 1).

AERIUS CALCULATOR

Figuur 1 Emissietoename in verkeersbewegingen.

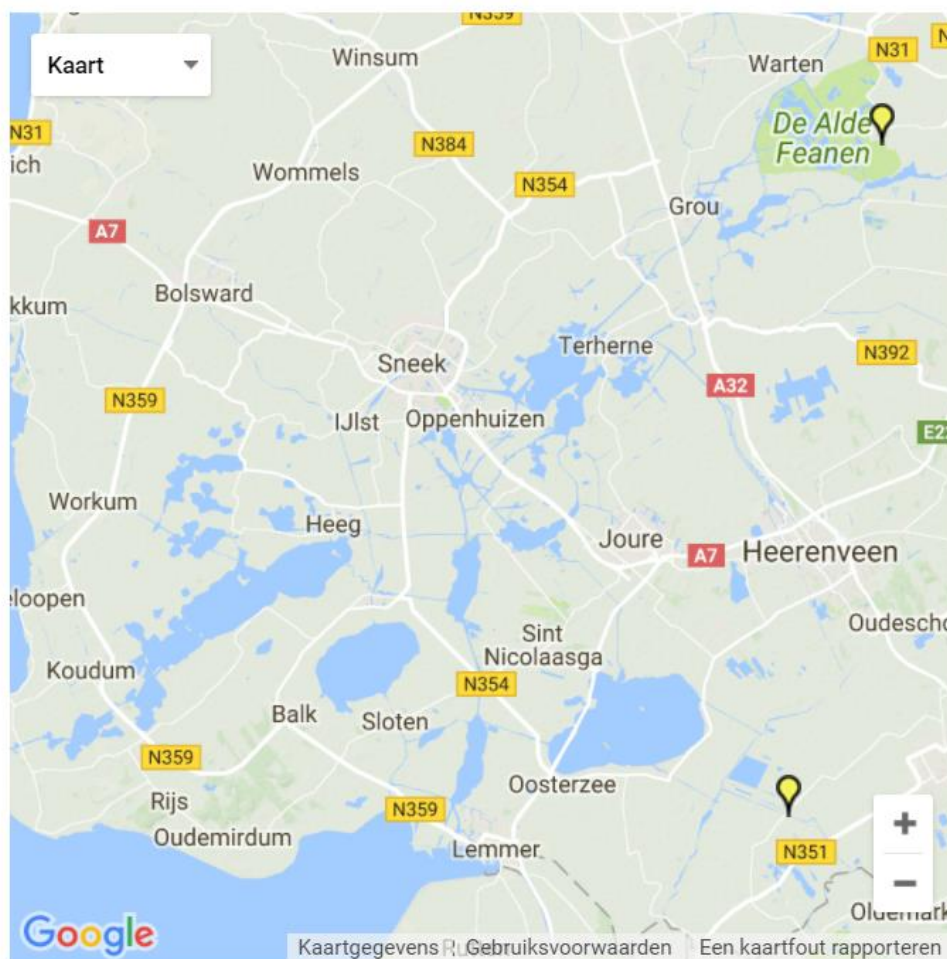
Uit de AERIUS calculatie blijkt dat de depositie als gevolg van de toename in wegverkeer door het voorgenomen project lager is dan 1 mol per hectare per jaar is. Er is daarom op basis van de gegevens die bekend zijn (toename wegverkeer) geen vergunning in het kader van de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) nodig.

De resultaten van de AERIUS calculatie zijn opgenomen in bijlage 4.

Andere, verder weg gelegen Natura 2000-gebieden zoals het Sneekermeergebied en Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving, zijn op dusdanig afstand van de onderzoekslocatie, dat ook hier geen stikstofdepositie verwacht wordt dat boven de drempelwaarden uitkomt.

Er wordt wel op gewezen en geadviseerd dat zodra bekend is welke en wat voor bedrijven zich gaan vestigen in het plangebied, de stikstofdepositie en andere emissies herrekent wordt. Doordat er dan een cumulatie van uitstoot door meerdere bedrijven samen plaatsvindt, is het niet uitgesloten dat de totale uitstootwaarden dan boven de drempelwaarden van de andere Natura 2000-gebieden komen. Dit zou tot gevolg hebben dat er tegen die tijd wel een vergunning nodig kan zijn.

In overeenstemming met gegevens van de Rijksoverheid, blijkt dat de Natura 2000-gebieden in de wijde omgeving van Sneek niet stikstofgevoelig zijn. De dichtstbijzijnde specifiek stikstofgevoelige Natura 2000-gebied is Alde Feanen op meer dan 19 kilometer van het plangebied (figuur 2).

Figuur 2 Stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in omgeving Sneek (bron: Rijksoverheid).

1.7 VERANDERING HYDROLOGIE

Een aantal waterwegen binnen het plangebied worden gedempt en/of vergraven. Daarnaast wordt in het meest zuidelijke deel van het plangebied een waterberging gecreëerd van circa 1.4 ha. Er wordt geen ontheffingsplichtige invloed verwacht betreffende hydrologie, omdat verwacht wordt dat het verlies aan afwatering door de sloten opgevangen wordt door de nieuw te graven grotere waterwegen. De essentietabel en effectenindicator voor de Witte en Zwarte Brekken geven aan dat plas-dras situaties in het Natura 2000-gebied belangrijk zijn voor doelsoorten als de smient, porseleinhoen, kemphaankwartelkoning en de noordse woelmuis. Daar er een nieuwe waterberging gecreëerd wordt, wordt er geen afname verwacht aan plas-dras gebied in de omgeving van dit Natura 2000-gebied. De toekomstige waterberging zal naar verwachting juist ten goede komen van eerder genoemde diersoorten. Het (sloot-)waterpeil wordt naar verwachting wel iets verlaagd, waardoor de hydrologie binnen het plangebied kan veranderen. Echter, omdat dit voornamelijk invloed heeft buiten de Witte en Zwarte Brekken, in combinatie met de afwezigheid van ecologische vereisten (habitattypen) voor dit gebied, wordt er geen ontheffingsplichtige situatie verwacht.

1.8 VERSNIPPERING EN OPPERVLAKTEVERLIES

Aangezien de werkzaamheden buiten het Natura 2000-gebied plaatsvinden is er geen sprake van versnippering of oppervlakte verlies binnen het Natura 2000-gebied.

1.9 VERSTORING (GELUID, LICHT, TRILLINGEN)

Verstoring van diersoorten door geluid, licht of trillingen als gevolg van de aanleg van het plangebied zijn slechts van zeer tijdelijke aard en vormen geen significant negatief effect op de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Zoals eerder beschreven, zijn er binnen het Natura 2000-gebied de Witte en Zwarte Brekken een aantal soorten opgenomen als instandhoudingsdoel. Voor deze soorten wordt gezien de afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied en de aard van het tussenliggende gebied, niet een zodanige verstoring verwacht dat dit negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelen van de betreffende soorten.

1.10 AANTASTING FUNCTIONELE LEEFOMGEVING

Het onderzoeksterrein valt buiten het Natura 2000-gebied maar kan wel deel uitmaken van de functionele leefomgeving van soorten die binnen het Natura 2000-gebied leven. Gelet op de aard van de werkzaamheden, in combinatie met het creëren van een gebied met potentie ten gunste van de soorten, wordt geen significant negatieve aantasting van de functionele leefomgeving verwacht van soorten die afhankelijk zijn van het Natura 2000-gebied.

1.11 MOGELIJKE GEVOLGEN VAN CUMULATIE

Bij het bepalen of de activiteit (significante) gevolgen kan hebben, moet rekening worden gehouden met cumulatie van effecten. Hiervan is sprake als naast het project in of rondom een Natura 2000-gebied andere projecten en plannen plaatsvinden, die in combinatie mogelijk schadelijk zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Geadviseerd wordt om wanneer bekend is welke en wat voor bedrijven zich willen vestigen in het plangebied, rekening te houden met de accumulatie van effecten en desgewenst een herrekening te doen.

1.12 CONCLUSIE EN AANBEVELING

In opdracht van de gemeente Súdwest Fryslân is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Hemmen III te Sneek. Dit addendum bestaat uit het gebiedsbeschermingsdeel behorende bij de rapportage betreffende de quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van de Hemmen III te Sneek (Eco Reest BV, kenmerk 161676, d.d. 21 november 2017).

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling tot een bouwrijp bedrijventerrein ter plaatse van het onderzoeksterrein en de daarmee samenhangende wijziging van het bestemmingsplan.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoeksterrein. Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of schade op kan treden aan bestaande Natura 2000-gebieden. Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig.

Alle tot op heden bekende gegevens in ogenschouw genomen, worden er geen significante verstoringen of gevolgen verwacht aan bestaande Natura 2000-gebieden, als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Bij12, Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C.O., von Helversen & D. Nill (2011). *Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Aerius.nl

Libellennet.nl

Ndff.nl

RAVON.nl

SOVON.nl

Synbiosiys.alterra.nl

Vleermuis.net

Vleermuizenindestad.nl

Vlindernet.nl

Bijlage 1

Locatie Witte en Zwarte Brekken (bron: Rijksoverheid).

Bijlage 2

Essentietabel Witte en Zwarte Brekken (bron: Rijksoverheid)

Essentietabel Natura 2000-gebied 011, Witte en Zwarte Brekken

Kernopgaven

Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Meren en moerassen)

Behoud en herstel van samenhang tussen slaapplaatsen en foerageergebieden in het bijzonder voor grasetende watervogels en meervleermuizen (de belangrijkste kraankamerfunctie en slaapfunctie van de meervleermuis ligt vooral in gebouwen buiten de Natura 2000 gebieden). Voor afgesloten zeearmen en randmeren behoud van de specifieke betekenis van de verschillende onderdelen voor habitattypen en vogels. Herstel van mozaiek van verlandingsstadia van open water tot moerasbos en herstel van gradient watertypen (inclusief drak) met name in het deelandschappen Laagveen.

4.11 Plas-dras situaties

Plas-dras situaties voor smienten A050 en broedvogels zoals porseleinhoen A119 en kempphaan A151, kwartelkoning A122 en noordse woelmuis *H1340.

4.16 Ruï- en rustplaatsen

Voedende ruïplaatsen en rustgebieden voor watervogels zoals fuut A005, ganzen, slobeend A056 en kuifeend A061.

Instandhoudingsdoelstellingen

Niet-broedvogels	SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
A040 Kleine Rietgans	+	=	=		7700		4.16
A041 Kolgans	+	=	=		9700		4.16
A045 Brandgans	+	=	=		6200		4.16
A050 Smient	+	=	=		1100		4.11, W
A051 Kraakeend	+	=	=		70		
A052 Wintertaling	-	=	=		340		
A056 Slobeend	+	=	=		100		4.16
A151 Kempphaan	-	=	=		6300		
A156 Grutto	--	=	=		940		

Legenda

- W Kernopgave met wateropgave
- Sense of urgency: beheeropgave
- Sense of urgency: opgave m.b.t. watercondities
- SVI landelijk
- Landelijke Staat van Instandhouding (- zeer ongunstig, - matig ongunstig, + gunstig)
- Behoudsdoelstelling
- Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
- Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering
- =(<)

deze tabel is gebaseerd op het definitief aanwijzingsbesluit
Gebruik deze essentietabel in combinatie met de leeswijzer

Bijlage 3

Effectenindicator Witte en Zwarte Brekken (bron: Rijksoverheid)

	Bewuste verandering soortensamenstelling Verandering in populatiedynamiek Verstoring door mechanische effecten Optische verstoring Verstoring door trilling Verstoring door licht Verstoring door geluid Verandering dynamiek straat Verandering overstromingsfrequentie Verandering stroomsnelheid Vernatting Verdroging Verontreiniging Verzeping Verzuuring Verzuuring door N-depositie uit de lucht Versnippering Oppervlakteverlies																		
Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Brandgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Grutto (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Kemphaan (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Kleine Rietgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Kolgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Krakeend (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Slobeend (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Smient (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Wintertaling (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	■	■

■ zeer gevoelig
 ■ gevoelig
 ■ niet gevoelig
 ⊗ n.v.t.
 ... onbekend

Let op!

De effectenindicator geeft u géén informatie over de daadwerkelijke schadelijke effecten van een activiteit noch over de significantie hiervan. Hiervoor is maatwerk vereist. De effectenindicator geeft alleen generieke informatie over mogelijke effecten van de activiteit. Uit de effectenindicator kan dus niet op voorhand worden afgeleid of een activiteit schadelijk is.

Bijlage 4

AERIUS calculatie (bron: Aerius).

Berekening Wegverkeer gebruiksfase

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositiekaart
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

RahgRpgFTAaC (12 december 2017)
pagina 1/8

Berekening voor eigen
gebruik

AERIUS CALCULATOR

Contact	Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
	Marc Bartelds	-

Activiteit	Omschrijving	AERIUS kenmerk	
	Hemmen 3 (a)	RahgRpqFTA2C	
	Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
	12 december 2017, 12:30	2017	Berekend voor Wnb.

Totale emissie	Situatie 1
NOx	645,43 kg/j
NH3	21,69 kg/j

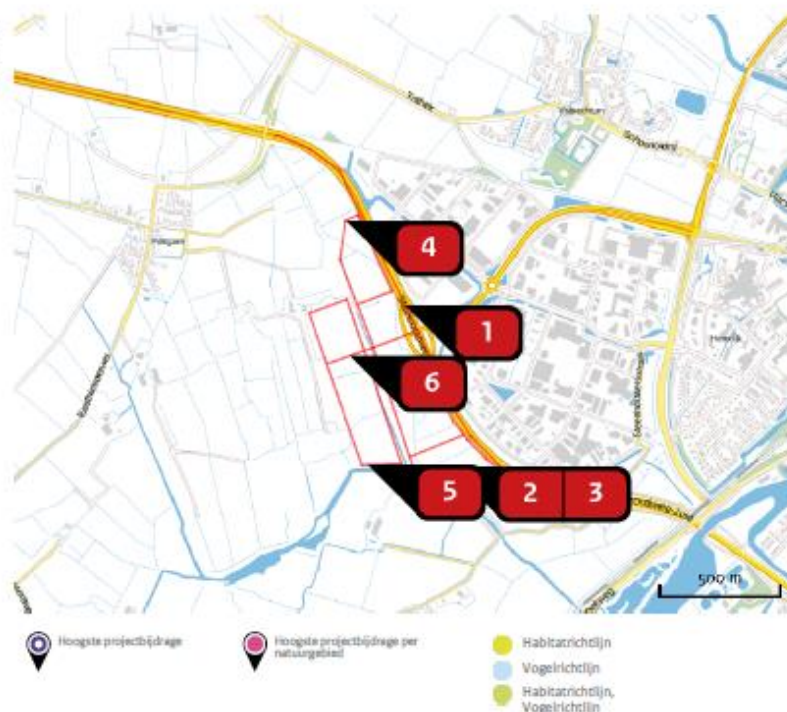
Resultaten	Natuurgebied	Bijdrage
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)	-	-

Toelichting

AERIUS CALCULATOR

Berekening voor eigen
gebruik

Depositie
natuur-
gebieden

AERIUS CALCULATOR

Berekening voor eigen gebruik

Emissie
(per bron)
Wegverkeer
gebruiksfase

Naam: extra uitstoot N7
Locatie (X,Y): 170715, 560842
NOx: 134,32 kg/j
NH3: 7,69 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0	NOx	50,84 kg/j
			NH3	7,39 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	50,0	NOx	83,48 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam: Weg deel 1 fase A
Locatie (X,Y): 170946, 560082
NOx: 185,71 kg/j
NH3: 5,09 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0	NOx	59,05 kg/j
			NH3	4,78 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	50,0	NOx	125,66 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam Weg deel 2 fase a
Locatie (X,Y) 170846, 560255
NOx 23,26 kg/j
NH3 < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0	NOx NH3	7,40 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	50,0	NOx NH3	15,86 kg/j < 1 kg/j

Naam weg fase b
Locatie (X,Y) 170467, 561198
NOx 110,23 kg/j
NH3 3,02 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0	NOx NH3	35,05 kg/j 2,84 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	50,0	NOx NH3	75,18 kg/j < 1 kg/j

AERIUS CALCULATOR

Berekening voor eigen
gebruik

Naam: **weg deel 1 fase c**
Locatie (X,Y): **170557, 560176**
NOx: **171,69 kg/j**
NH3: **4,70 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0	NOx	54,59 kg/j
			NH3	4,42 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	50,0	NOx	117,10 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam: **weg deel 2 fase c**
Locatie (X,Y): **170484, 560633**
NOx: **20,23 kg/j**
NH3: **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0	NOx	6,43 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	50,0	NOx	13,79 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

AERIUS CALCULATOR

Berekening voor eigen
gebruik

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20171003_1682e2550c

Database versie 2016L_20170828_c3f058f00f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-0>

MILIEU ADVIESBUREAU

EcoReest

Advies vanuit een groen hart

